

15.08.2016

Stj/4

§ 698

Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi yksityisen varhaiskasvatuksen kokonaiskustannusten kehittymisestä

HEL 2015-013969 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 9.12.2015 hyväksymän toivomusponnen (Mari Holopainen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään varhaiskasvatuksen yksityisen päivähoitotoiminnan käynnistämistuen vakinaistamista kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että varhaiskasvatustalokunta vuosittain seuraa, miten yksityisen päivähoiton kokonaiskustannukset (sekä perheen että kaupungin kustannukset) Helsingissä kehittyvät. Samalla selvitetään, miten yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuksen käyttö keskimäärin jakautuu perheiden tulotason perusteella ja alueellisesti."
(Mari Holopainen)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomus-

ponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnin hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Varhaiskasvatuslautakunta on ponnin johdosta antamassaan lausunnossa todennut, että yksityisen varhaiskasvatuksen kokonaiskustannusten seuranta on tärkeää. Varhaiskasvatusvirasto seuraa tällä hetkellä kuukausittain yksityisen varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksia tarkastelemalla Kelan toimittamaa yksityisen hoidon tuen euromääräistä käyttöä ja tuen avulla hankittua päivähoitoa sekä menetettyä kunnan asiakasmaksutuotosta.

Yksityisen varhaiskasvatuksen järjestämisestä muodostuu kaupungille kustannuksia yksityisen hoidon tukeen maksettavasta kuntalisästä, jonka suuruuden päättää kunta. Muilta osin kustannuksia syntyy yksityisen toiminnan valvonnasta ja siihen liittyvistä tehtävistä, kuten ohjauksesta, asiantuntijoiden konsultoinnista ja yhteisistä koulutuksista sekä käynnistämistuesta. Tarkempi erittely kustannuksista on saatavissa tällä hetkellä yksityisen hoidon tuesta ja käynnistämistuesta.

Varhaiskasvatusviraston tilastoyksikössä kirjataan lasten ja perheiden lukumäärät sekä tukilajit lasten iän mukaan. Mainitut tiedot on mahdollista saada suurpiirteisellä alueittain. Varhaiskasvatusalueiden päälliköt pystyvät seuraamaan näin oman alueensa hoitopaikkojen määrää osana alueiden johtamista.

Varhaiskasvatusvirasto myöntää yksityisille palveluntuottajille avustusta käynnistämistukena. Vuonna 2015 tukea myönnettiin 132 000 euroa ja sen avulla saatiin uusia hoitopaikkoja yhteensä 149.

Yksityisen varhaiskasvatuksen käytössä olevia asiakasmaksuja ei seurata, mutta ne kysytään vuosikäynneillä. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa asiakasmaksuja seurataan ja niiden pohjalta asiakkaiden tulotaso voidaan arvioida. Jatkossa kunnallisen asiakasmaksun suuruutta voidaan seurata myös varhaiskasvatusalueittain.

Yksityisen varhaiskasvatuksen valinneiden perheiden tulotaso ei varhaiskasvatusvirastossa selvitetä eikä siitä ole saatavissa täsmällistä tietoa. Viitteitä tulotasosta saadaan kuitenkin tulosidonnaisen hoitolisän maksuista suurpiireittäin. Vuosina 2013–2015 tulosidonnaista hoitolisää sai keskimäärin 13,5 % yksityisen hoidon tukea saavista lapsista. Suhteellinen osuus hoitolisää saavista lapsista on pysynyt lähes samana.

Yksityisen hoidon tuen kokonaiskustannukset ovat vuodesta 2013 vuoteen 2015 kasvaneet 26,3 %. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on vastaavana aikana kasvanut 16,4 %. Yksityisen hoidon tuen kokonaiskustannusten nousuun ovat vaikuttaneet lasten

15.08.2016

Stj/4

määrän kasvu sekä tuen vuosittainen indeksikorotus ja korotukset Helsinki -lisään vuosina 2014 - 2015.

Vertailtaessa kunnallisen varhaiskasvatuksen järjestämisen kustannuksia yksityiseen, on lähtökohtana yksityisen varhaiskasvatuksen tukemisen kustannukset kunnalle. Kustannus muodostuu yksityisen hoidon tuesta ja menetetyistä kunnan asiakasmaksutuotosta. Tällä laskentamallilla yksityisen palvelun tukeminen on keskimäärin 11 % edullisempää.

Varhaiskasvatuslautakunta seuraa kustannusten kehitystä säännöllisesti vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Kaikkien kustannusten erittely ei ole tällä hetkellä mahdollista. Kustannusten seurannan ja vertailun parantamiseksi varhaiskasvatusvirasto ryhtyy seuraamaan syksystä lähtien myös yksityisen varhaiskasvatuksen edellyttämän ohjauksen ja neuvonnan, valvonnan sekä konsultoinnin ja koulutuksen kustannuksia.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 05.04.2016 § 47

HEL 2015-013969 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle yksityisen varhaiskasvatuksen kokonaiskustannusten kehitty-

15.08.2016

Stj/4

misen seurannasta sekä yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuksen käytöstä perheiden tulotason perusteella ja alueellisesti:

Yksityisen hoidon tuen määrä ja suoritteet

Yksityisen hoidon tuen kokonaiskustannukset olivat 16,7 miljoonaa euroa vuonna 2013, 19,1 miljoonaa euroa vuonna 2014 ja 21,1 miljoonaa euroa vuonna 2015. Suoritteet ovat kasvaneet vuositasolla keskimäärin seuraavasti: vuonna 2013 suoritteita oli yhteensä 2 543, vuonna 2014 niitä oli 2 733 ja vuonna 2015 niitä oli 2 961. Keskimääräinen yksikkökustannus vuodessa on noussut niin, että vuonna 2013 kustannukset lasta kohdin olivat 6 584 euroa, vuonna 2014 kustannukset olivat 6 981 euroa ja vuonna 2015 ne olivat 7 135 euroa.

Muu tuki

Varhaiskasvatusvirasto myöntää yksityisille palveluntuottajille rahallista apua myös käynnistämistuen muodossa. Käynnistämistuki on merkittävä tulonlisä aloittaville/laajentaville yksityisille päiväkodeille. Vuonna 2013 käynnistämistukeen varattiin 310 000 euroa ja sitä myönnettiin 282 500. Vuonna 2014 budjettivaraus oli 250 000 euroa ja tukea myönnettiin 130 000. Vuonna 2015 budjettivaraus oli 150 000 ja tukea myönnettiin 132 000. Uusia hoitopaikkoja saatiin yhteensä noin 539.

Taloudellisen tuen lisäksi Helsingin kaupunki antaa neuvontaa ja ohjausta yksityisille varhaiskasvatuspalveluiden tuottajille. Helsingin varhaiskasvatuksen viranomaiset tekevät säännöllisesti käyntejä yksityisiin päiväkoteihin, ryhmäperhepäiväkoteihin ja perhepäivähoitoon.

Vertailu kunnalliseen

Vertailtaessa kunnallisen puolen varhaiskasvatuksen järjestämisen kustannuksia yksityiseen, on lähtökohtana yksityisen varhaiskasvatuksen tukemisen kustannukset kunnalle. Kustannus muodostuu yksityisen hoidon tuesta ja menetetyistä kunnan asiakasmaksutuotosta. Tällä laskentamallilla yksityisen palvelun tukeminen on keskimäärin 11 % edullisempaa.

Käytön seuranta

Varhaiskasvatusvirastossa seurataan kuukausittain yksityisen hoidon tuen käyttöä. Kansaneläkelaitos toimittaa kuukausittain maksuluettelon maksetuista yksityisen hoidon tuista. Tilastoyksikössä kirjataan lasten ja perheiden lukumäärät sekä tukilajit lasten iän mukaan. Mainitut tiedot on mahdollista saada suurpiirteisellä. Yksityistä palvelua käytetään usein sisällön tai esimerkiksi kielen mukaan, jolloin kaikki palvelun käyttäjät eivät ole päiväkodin lähialueelta. Varhaiskasvatusalueiden päälli-

köt pystyvät seuraamaan oman alueensa hoitopaikkojen määrää osana alueiden johtamista.

Yksityisen varhaiskasvatuksen käytössä olevia asiakasmaksuja ei seurata, mutta ne kysytään vuosikäynneillä. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa asiakasmaksuja seurataan ja niiden pohjalta asiakkaiden tulotasoa voidaan arvioida. Jatkossa asiakasmaksujen suuruutta voidaan seurata varhaiskasvatusalueittain.

Yksityisen varhaiskasvatuksen valinneiden perheiden tulotasoa ei varhaiskasvatusvirastossa selvitetä. Viiteitä tulostasosta saadaan tulosidonnaisten hoitolisän maksuista suurpiireittäin. Hoitolisää sai vuonna 2013 yhteensä 350 lasta, vuonna 2014 yhteensä 405 lasta ja 2015 yhteensä 411 lasta. Vuosina 2013–2015 tulosidonnaista hoitolisää sai keskimäärin 13,5 % yksityisen hoidon tukea saavista lapsista. Suhteellinen osuus hoitolisää saavista lapsista on pysynyt lähes samana.

Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä yksityisen varhaiskasvatuksen kokonaiskustannusten seurantaa ja tulee seuraamaan niitä vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Kokonaiskustannusten vertailussa on tärkeää seurata eri tekijöiden vaikutuksia, koska kaikkia kustannuksia ei voi erottaa.

Käsittely

05.04.2016 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan niin, että kohdan "Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä yksityisen varhaiskasvatuksen kokonaiskustannusten seurantaa ja tulee seuraamaan niitä vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä." jälkeen lisätään seuraava virke: Kokonaiskustannusten vertailussa on tärkeää seurata eri tekijöiden vaikutuksia, koska kaikkia kustannuksia ei voi erottaa.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi